

Ed.

584. Frumvarp

til áfengislaga.

(Eftir 2. umr. í Ed.).

I. KAFLI.

Innflutningur áfengis.

1. gr.

Engan áfengan drykk eða áfengisvökva má flytja til Íslands til annara nota en þeirra, sem getið er um í 2. gr. En áfengur drykkur eftir lögum þessum telst hver sá vökvi, sem meira er í en $2\frac{1}{4}\%$ af vinanda að rúmmáli. Duft, kökur og annað, er þau efni eru í, sem sundur má leysa í vökva og hafa nefndan áfengisstyrkleika, skal fara með sem áfengan drykk.

Brot gegn þessari grein er fullframið, þegar áfengi er flutt inn í landhelgi, nema sannað sje, að það sje ekki ætlað til sölu eða neyslu hjer í landi eða landhelgi. En landhelgi telst 4 sjómilur á haf út frá stórstraumsfjöru-borði, og sje talið frá ystu skerjum og hólum, er upp úr sjó koma, enda teljast flrðir og vikur í landhelgi alt það, sem landmegin verður innan við beina línu, er dregin sje þar milli nesja, sem næst fjarðarmynni verða 12 sjómilur, og 4 sjómilur til hafs frá þeirri línu.

2. gr.

Ríkisstjórninni einni skal heimilt að annast innflutning og sölu áfengis, sem nauðsynlegt er:

- a. til iðnþarfa, efnarannsóknna, náttúrugripasafna eða annara verklegra nota.
- b. til eldsneytis, og skal sá vinandi gerður óhæfur til drykkjar.
- c. handa lyfsölum, eins og lyfjaskrá heimilar, einnig smáskamtalyf með vinanda í, og skal smáskamtalæknum heimilt að fá þau í innlendum lyfjabúðum, ef pöntun þeirra fylgja meðmæli hlutaðeigandi lögreglustjóra og sóknarprests.
- d. handa próföstum þjóðkirkjunnar og forstöðumönnum annara kirkjudeilda messuvín, sem nauðsynlegt er við altarisgöngur (þótt í því sje meira af vinanda en $2\frac{1}{4}\%$ að rúmmáli).

Jafnskjótt og lög þessi öðlast gildi, skal stjórnarráðið löggilda nýja lyfjaskrá.

Handa sendiræðismönnum framandi ríkja er heimilt að flytja frá útlöndum hæfilegan áfengisforða til heimilisþarfa þeirra, þó ekki yfir 800 lítra á ári handa hverjum þeirra.

3. gr.

Ekkert skip má flytja nokkurt áfengi til landsins, nema það, er fara á til áfengisverslunar ríkisins eða farið er með samkvæmt fyrirmælum þessara laga.

Hvenær sem skip tekur íslenska höfn, er skipstjóra skylt að tilkynna löggæslumanni tafarlaust, eða um leið og hann sýnir skipsskjölin, hvort nokkurt áfengi sje í skipinu og hve mikið. Hafi skipið meðferðis áfengi, sem ekki á að fara til áfengisverslunar ríkisins, skal löggæslumaður á fyrstu höfn, er skipið kemur til, innsigla áfengisbirgðirnar. Skipstjóri ábyrgist, að engu áfengi sje skotið undan innsiglun og að innsiglin sjeu ekki brotin eða af áfenginu tekið, fyr en skipið er alfarið frá landinu. Löggæslumaður skal rannsaka á hverjum viðkomustað skipsins, hvort innsigli eru heil og hvort nokkuð hefir tekið verið af áfenginu, og hefir hann vald til að brjóta innsiglin, til þess að framkvæma þá rannsókn. Skrá yfir það áfengi, sem innsiglað var, skal fylgja skipinu, og samrit af henni liggja hjá þeim, er innsiglaði.

Löggæslumaður hefir vald til að opna hirslur skipverja og farþega og rannsaka aðra staði á skipinu, til þess að ganga úr skugga um, hvort áfengi sje þar.

Skipstjóri ber ábyrgð á brotum skipverja gegn þessari grein, en farþegar á farangri sínum.

Fyrirmæli þessarar greinar ná ekki til herskipa eða til skemtiferðaskipa, enda flytji þau ekki farþega hingað aðra en þá, sem búa í skipinu meðan það stendur við hjer við land og fara með því aftur, og ekki aðra farþega hjeðan.

4. gr.

Strandi skip hjer við land og hafi meðferðis áfengi, eða berist þvílíkt vogrek á land, skal hreppstjóri, í forföllum lögreglustjóra, þá þegar taka áfengisilátin til varðveislu og innsigla þau. Hann segir lögreglustjóra tafarlaust til áfengisins, og kemur lögreglustjóri því til geymslu á óhultum stað. Áfengi þetta má lögreglustjóri ekki selja eða láta af hendi til annara en rjettra eigenda. Skal hann með fyrstu ferð skýra þeim frá björgun áfengisins. Kjósi eigandi innan 12 mánaða frá auglýsingu, að það sje sent sjer á sinn kostnað eða flutt úr landi, skal það gert; ella sje það eign ríkissjóðs.

Sje ókunnugt um eiganda strandgóss eða vogreks, skal áfengið eign ríkissjóðs, ef eigandi hefir ekki sagt til sín áður en hinn lögskipaði auglýsingafrestur er útrunninn.

5. gr.

Enginn má taka við nokkurskonar ólöglega aðfluttu áfengi úr skipi hjer við land, eða í íslenskri landhelgi, nje heldur taka við áfengi á floti, hvort sem hann gerir það endurgjaldslaust eða gegn endurgjaldi.

II. KAFLI.

Tilbúningur áfengis.

6. gr.

Bannað er að brugga á Íslandi eða búa til áfenga drykki eða áfengisvökva og að gera drykkhæft það áfengi, sem er eða gert hefir verið óhæft til drykkjar.

7. gr.

Dómsmálaráðuneytið setur reglur um sölu áfengis þess, sem ætlað er til verklegra afnota, sbr. 2. gr. a. og b., hvort sem það hefir verið gert óhæft til drykkjar eða ekki. Skulu reglur þessar tryggja það, að áfengið verði ekki haft til neyslu.

8. gr.

Upptæk skal gera öll áhöld, sem nota á eða hafa verið notuð við bruggun eða tilbúning áfengra drykkja eða til þess að gera drykkhæft það áfengi, sem ódrykkhæft var. Áfengi það, sem búið hefir verið til eða aftur gert drykkhæft, skal og upptækt ásamt ilátunum. Andvirðið rennur í rikissjóð.

III. KAFLI.

Meðferð áfengis í landinu.

9. gr.

Áfengi það, sem rikisstjórnin flytur inn samkv. 2. gr., selur hún aðeins lyfsölum og læknum, er hafa rjett til lyfjasölu, og öðrum þeim, er þessi lög heimila. Ríkisstjórnin setur nánari reglur um áfengissöluna. Skal það tekið fram í reglum þeim, hve mikið áfengi megi láta af hendi við hjeraðslækna, embættislausu lækna, dýralækna og lyfsala á hverju ári eða um ákveðið tímabil. Ennfremur skal það ákeðið í reglugerð, að suðuvökvi og áfengi til iðnaðar skuli í kaupstöðum og kaupþúnum landsins selt undir yfirumsjón og eftirliti forstöðumanns áfengisverslunarinnar.

10. gr.

Engan áfengan drykk má flytja um landið, annan en þann, sem um ræðir í 2. gr. þessara laga og merktur er innsigli áfengisverslunarinnar, eða þann drykk, sem um getur í 4. gr. og farið er með eftir fyrirmælum þeirrar greinar, nema læknislyf sje úr lyfjabúð eða frá lækni, mengað áfengi og messuvín.

11. gr.

Öllum er óheimilt að veita, gefa, selja eða láta af hendi áfengi til annara manna, nema það sje áður gert óhæft til drykkjar eða heimilað í lyfjaskrá, og ennfremur messuvín við altarisgöngu.

Um sölu lyfja þeirra, sem áfengi er í, setur dómsmálaráðherra, með ráði landlæknis, reglur til tryggingar því, að áfeng lyf verði ekki höfð til nautna, heldur aðeins til lækninga.

12. gr.

Láti nokkur viðgangast ólöglegan tilbúning áfengis, ólöglega sölu eða geymslu þess í húsum sínum eða á landi sínu, skal hann sekur samkv. 33. gr.

Sama refsing liggur við, ef skip, bátar eða flutningatæki eru með eigandans vitund og vilja notuð til geymslu, flutnings eða sölu ólöglegs áfengis.

13. gr.

Sje maður sterklega grunaður um ólöglegan aðflutning eða óleyfilega sölu eða veitingu áfengis í hagnaðarskyni eða sakborningur hafi áður verið dæmdur fyrir brot gegn áfengislöggjöfnni, má lögreglustjóri gera heimilisrannsókn hjá honum án dómsúrskurðar, ef hann telur það nauðsynlegt til þess að komast fyrir málið.

Komi það í ljós við heimilisrannsóknina, að áfengi sje í vörslum þess manns, er rannsókn fer fram hjá, skal hann skyldur til að sanna, hvernig áfengið sje komið í vörslur hans. Geri hann það ekki, skal hann teljast sekur um brot gegn 1. gr.

14. gr.

Hvern þann, sem hitst hefir ölvaður, er heimilt að leiða fyrir dómara, og er honum skylt að færa sönnur á, hvernig hann hefir fengið áfengi það, er hann hefir ölvaður af orðið. Náist ekki til dómara, skal hlutaðeigandi hreppstjóri hafa vald til að rannsaka málið til bráðabirgða, og skal hann senda dómaraanum staðfest afrit af prófunum til frekari meðferðar.

Færi yfirheyrður ekki sönnur á, hvernig hann hefir fengið áfengið, skal hann sæta sektum samkv. lögum þessum.

15. gr.

Áfengisauglýsingar eru bannaðar.

IV. KAFLI.

Ölvun.

16. gr.

Sá, sem er ölvaður á almannafæri, opinberum samkomum eða skipum hjer við land, skal sæta ábyrgð samkvæmt lögum þessum.

17. gr.

Hver sá embættismaður eða starfsmaður ríkisins, sem er ölvaður, þegar hann er að gegna embætti sínu eða starfi, skal sæta refsingu. Þriðja brot varðar embættismissi eða frávikning úr stöðunni um stundarsakir, eigi skemur en 3 mánuði, eða að fullu og öllu, ef miklar sakir eru. Sje um lækni að ræða, missir hann lækningaleyfi sitt ásamt embættinu.

Sömu refsingu skal hver sá læknir sæta, þótt hann sje ekki embættismaður, sem er ölvaður, þegar hann er að gegna læknisstörfum sínum, og kemur þá missir lækningaleyfis um stundarsakir eða fyrir fult og alt í stað embættis- eða sýslunarmissis.

18. gr.

Sju lyfsalar eða þjónar þeirra ölvaðir við störf sín, sæti þeir sömu refsingu og lækna.

19. gr.

Sju skipstjórar, stýrimenn, bátformenn eða vjelstjórar ölvaðir við störf sín á skipi, sem þeir eiga að stjórna, sæta þeir sömu refsingu og embættismenn samkv. 17. gr. Kemur þá missir rjettar til skipstjórnar, stýrimensku eða vjelgæslu, eftir því sem við á, í stað embættissmissis eða sýslunarmissis.

20. gr.

Bifreiðastjóri má ekki neyta áfengra drykkja eða vera með áhrifum þeirra við bifreiðaakstur.

Brot gegn þessu ákvæði varðar missi ökuskirteinis um stundarsakir, þó eigi skemur en 3 mánuði, eða fyrir fult og alt, ef miklar sakir eru eða brot er ítrekað.

V. KAFLI.

Önnur brot lækna og löggæslumanna.

21. gr.

Láti læknir af hendi áfengi eða áfeng lyf eða lyfseðil á áfengi, hvort heldur er handa mönnum eða dýrum, án þess að hafa gengið úr skugga um það með rannsókn, að áfengið sje nauðsynlegt til lækningar, eða hann misbeitir á annan veg lækningaleyfi sínu til að útvega mönnum áfengi til neyslu, skal hann sæta refsingu samkv. 38. gr. þessara laga.

Sama gildir um lyfsala og þjóna þeirra, ef þeir nota aðstöðu sína til þess að útvega eða afhenda mönnum áfengi til neyslu.

Hver sá, er tekur á móti áfengi, sem um ræðir í þessari grein, og notar það til nautna, skal sæta sektum.

22. gr.

Hver sá, sem skyldur er að sjá um, að lögum þessum sje fylgt og að brotum gegn þeim sje haldið til laga, skal sæta refsingu samkv. 39. gr., hafi hann sjálfur gerst brotlegur við þessi lög.

VI. KAFLI.

Veitingasala og gistihúsrekstur.

23. gr.

Hverjum þeim, sem fengið hefir leyfi til veitingasölu eða gistihúshalds samkv. lögum nr. 21, frá 15. júní 1926, er bannað að selja, gefa eða láta af

hendi áfengi á þeim stöðum, sem um ræðir í greindum lögum, og varðar brot refsingu samkv. 40. gr. þessara laga.

Sektir liggja og við því, ef þjónustumenn gerast brotlegir gegn þessari grein. Neytendur skulu einnig sæta sektum samkv. 40. gr.

24. gr.

Bannað er að neyta áfengis í veitingastofum, veitingatjöldum eða öðrum stöðum, þar sem veitingar fara fram.

Ekkert fjelag manna má hafa um hönd í fjelagsskap áfengisveitingar, nje heldur má áfengisnautn fara fram í fjelagsherbergjum, hvort sem er í húsi fjelagsins eða annara.

Brot gegn þessari grein varðar refsingu samkv. 41. gr. þessara laga.

VII. KAFLI.

Um löggæslumenn.

25. gr.

Löggæslumenn samkv. lögum þessum eru lögreglustjórar, hreppstjórar og sjerstakir löggæslumenn.

Lögreglustjórum er sjerstaklega skylt að sjá um, að lögum þessum sje hlýtt, hverjum í sínu umdæmi, en hreppstjórum hverjum í sínum hreppi.

Dómsmálaráðherra skipar sjerstaka löggæslumenn þar, sem þörf þykir. Hann fær þeim erindisbrjef, og má í því ákveða, að þeir hafi á hendi tollgæslu og fleiri eftirlitsstörf, auk gæslu þessara laga. Mótgerðir gegn þeim, þegar þeir eru að starfi sínu, varða refsingu samkv. ákvæðum almennra hegningarlaga um brot á móti valdstjórninni og allsherjarreglu.

26. gr.

Hreppstjórar og sjerstakir löggæslumenn hafa vald til að hefja lögreglurannsókn, hver í sínu umdæmi, gegn þeim mönnum, sem staðnir eru að brotum á þessum lögum eða grunaðir um brot. Rannsaki þeir málin ítarlega samkv. leiðbeiningu, er dómsmálaráðuneytið setur, og sendi síðan viðkomandi dómara staðfest afrit af prófunum, en hann tekur málin til frekari meðferðar.

VIII. KAFLI.

Refsiákvæði.

27. gr.

Fyrir brot gegn 1. gr. skal refsa þannig:

1. Ef áfengi er flutt inn í því skyni að selja það eða veita fyrir borgun, þá varðar það sektum:

Fyrsta sinni . . . . . 1000— 5000 kr.

Öðru sinni . . . . . 2000—10000 —

Þriðja sinni . . . . . 4000—20000 —

Auk sektar skal greiða 40 kr. á hvern litra þess áfengis, sem innflutt var.

Ennfremur skal sökunautur sæta fangelsi, eða ef brot er margítrekað eða miklar sakir eru að öðru leyti, hegningarvinnu alt að 2 árum.

Flytji skip hingað ólöglega áfengi, svo að telja megi það verulegan hluta af farmi þess, skal það gert upptækt með dómi handa rikissjóði.

Skip skal ávalt vera að veði til tryggingar greiðslu á sektum og málskostnaði, og má kyrsetja það og selja að undangengnu fjárnámi til lúkn-ingar hvorutveggja.

2. Sannist, að áfengið sje ekki flutt inn til sölu eða veitinga fyrir borgun, svo og þegar skipstjóri ber ábyrgð á broti skipverja, en er ekki við það riðinn að öðru leyti, varðar það sektum, frá 200—3000 kr.

Jafnan skal hið ólöglega aðflutta áfengi verða eign rikissjóðs.

28. gr.

Skýri skipstjóri lögreglustjóra, hreppstjóra eða sjerstökum löggæslu-manni rangt frá um áfengi það, er hann hefir meðferðis, eða dragi að skýra frá áfengisbirgðum samkv. 3. gr., skal hann sekur um 500—5000 krónur, liggi ekki þyngri refsing við broti hans samkvæmt öðrum lögum. Skip er að veði fyrir sektum og málskostnaði, eins og segir í 27. gr. 1, síðustu málsgr.

Áfengi það skal gert upptækt, sem skotið var undan innsigluð eða vanrækt að skýra frá.

29. gr.

Brot gegn 5. gr. varða sektum eins og segir í 27. gr.

30. gr.

Brot gegn 6. gr. varða sektum samkv. 27. gr. 1, og skal sökunautur ennfremur sæta fangelsi, eða, ef brot er margítrekað eða miklar sakir eru að öðru leyti, hegningarvinnu alt að 2 árum.

31. gr.

Brot gegn 10. gr. varða sektum, 200—2000 krónum, og skal áfengið ásamt ilátunum verða eign rikissjóðs.

32. gr.

Brot gegn 11. gr. og þeim öðrum ákvæðum þessara laga, sem banna að veita, gefa, selja eða láta áfengi af hendi til annara manna, varða sektum, 500—5000 kr. Sje brotið ítreakað, varðar það sektum frá 1000—10000 kr.

Brjóti nokkur oftár ákvæði þessarar greinar, eða geri sjer að atvinnu sölu eða veitingar áfengra drykkja, varðar það fangelsi, ekki skemur en 3 mánuði, auk sekta samkv. 1. málsgr., eða hegningarvinnu alt að 1 ári, ef miklar sakir eru.

33. gr.

Brot gegn 12. gr. varða sektum, 100—2000 kr., og ítrekað brot 200—4000 kr. Fjárnám fyrir sektum og kostnaði skal gera í bátum og flutninga-tækjum, sem notuð eru til ólöglegs áfengisflutnings.

34. gr.

Verði maður sekur um brot gegn 14. gr., skal hann sektir greiða, 100—1000 kr.

35. gr.

Brot gegn 15. gr. varða 100 kr. sektum fyrir hverja birtingu auglýsingar.

36. gr.

Brot gegn 16. gr. varða sektum, frá 50—500 kr. Auk þess skal skipstjóri láta flytja hinn brotlega á land á fyrstu höfn, ef brotið er framið á farþegaskipi.

37. gr.

Brot gegn 17.—19. gr. varða sektum: Fyrsta sinni 100—500 kr. Öðru sinni 200—1000 kr. Þriðja sinni stöðu- eða startsmissi samkv. ákvæðum áður-nefndra greina.

38. gr.

Brot gegn 1. málsg. 21. gr. varða fyrsta sinni 500—5000 kr. sekt, og tvöfaldri sekt, ef brot er ítrekað, og skal þá auk þess svifta lækinn heimild til að gefa út áfengissedla og láta af hendi áfengi eða áfengisblöndur. Sje læk-nirinn ekki hjeradslæknir, missi hann þessa heimild við fyrsta brot.

Verði lyfsali brotlegur við 2. málsg. 21. greinar, greiði hann sektir samkv. 1. málsg. þessarar greinar, og missi auk þess lyfsöluleyfi við annað brot. Afgreiðslumenn lyfsala eða lækna greiði sektir eins og segir í þessari grein og missi við þriðja brot rjett til að afhenda lyf eða selja.

Læknir eða lyfsali ábyrgist greiðslu sektar og málskostnaðar, er af-greiðslumaður hans er dæmdur til að greiða samkvæmt framanskráðu, og má gera aðför í eignum þeirra til lúkningar sektum.

Verði maður brotlegur gegn 3. málsg. 21. greinar, varðar það sektum frá 50—500 krónum.

39. gr.

Brot gegn 22. gr. varðar í fyrsta sinni sektum, 500—5000 krónum, og tvöfaldast sekt, ef brot er ítrekað, og auk þess embættis- eða stöðumissi, ef miklar sakir eru.

Sje um að ræða brot gegn 16. gr., skulu sektir vera tvöfalt hærri en segir í 36. gr.

40. gr.

Verði veitingasali sekur um brot gegn 23. gr., varðar það sektum samkv. 32. gr. Auk fjesektarinnar missir hann veitingaleyfi, í fyrsta sinni ekki skem-

ur en 1 mánuð, í annað sinni ekki skemur en þrjá mánuði og í þriðja sinni að fullu og öllu.

Þjónustumenn og neytendur sæti sektum, 200—2000 kr.

41. gr.

Brjóti nokkur ákvæði 24. greinar 1. málsgr., varðar það veitingasala 100—1000 kr. sekt og neytanda 200—2000 kr. sekt. Þriðja brot varðar veitingasala missi veitingaleyfis.

Brot gegn 2. málsgr. 24. greinar varða neytendur, þjónustumenn og fjelagsstjórn 200—2000 kr. sektum.

42. gr.

Sá, sem kemur því til leiðar með fortölum eða fjárframlögum, heitum, hótunum eða ráðum sínum, að lög þessi verði brotin, veitir til þess aðstoð í orði eða verki, tekur þátt í gróða af þeim brotum eða aðstoðar aðra til að halda þeim gróða, skal, þótt hann verði ekki talinn aðalmaður í verknaðinum, sæta sektum, 400—4000 kr.

Sje brotið itrekað, skal dæma sökunaut í fangelsi auk sekta, eða í hegningarvinnu, alt að einu ári.

43. gr.

Sektir allar renna í ríkissjóð.

Gera skal aðför hjá hinum seku til lúkningar sektum samkv. lögum þessum, og því aðeins skulu þeir afplána sektir í fangelsi, að fje þeirra hrökkvi ekki fyrir þeim.

44. gr.

Vinnuskylda skal vera samfara afplánun sekta samkvæmt lögum þessum.

IX. KAFLI.

Undanþága.

45. gr.

Vín þau, sem um ræðir í lögum nr. 3, frá 4. apríl 1923, eru undanþegin ákvæðum þessara laga um innflutning, veitingu, sölu, heimilisnotkun og flutning um landið.

Áfengi má ekki afhenda neinum, sem yngri er en 21 árs, og varðar refsingu samkv. 37. gr., ef út af er brotið.

Dómsmálaráðherra setur reglugerð til varnar misbrúkun við sölu og veitingu þessara vína. Ákveðið skal meðal annars í reglugerðinni, að áfengis-sölubúðir skuli lokaðar frá hádegi á laugardögum til kl. 9 á mánudagsmorgnum og að veitingahús, sem leyfi hefir til áfengisveitinga, megi aðeins veita áfengi með mat í borðsal veitingahússins og einungis á vissum tímum, sem tilteknir eru í reglugerðinni.

Brot gegn ákvæðum þeim, er sett verða um meðferð vinanna, verða refsingu samkvæmt þessum lögum.

X. KAFLI.

Ýms ákvæði.

46. gr.

Fara skal með mál út af brotum á lögum þessum og reglum sem almenn lögreglumál.

47. gr.

Lög þessi skal prenta á íslensku, dönsku, þýsku, ensku og frönsku, og svo mörg eintök, að nægi til að senda umboðsmönnum ríkisins í öðrum löndum.

48. gr.

Numin eru úr gildi með þessum lögum lög nr. 25, 3. nóv. 1915, um bann gegn tilbúningi áfengra drykkja o. fl., lög nr. 15, 8. júní 1925, um aðflutningsbann á áfengi, og öll þau lagaákvæði, sem koma í bága við þessi lög.

49. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1928.